

Enrollment No: _____

Exam Seat No: _____

C. U. SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2021

Subject Name: Accounting & Finance – V

Subject Code: 4CO05AFI2

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester: 5

Date: 17/12/2021

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

Q-1 Attempt the following questions: (14)

- a) જો વ્યાજ રહિત ખરીદી હોય તો, નીચે પૈકી કઈ રીતે ચૂકવેલ રકમ બેન્ક ખાતે જમા કરશો? 1
- (A) મૂડી કિંમત + વ્યાજ (B) મૂડી કિંમત - વ્યાજ
(C) મૂડી કિંમત + દલાલી (D) દાર્શનિક કિંમત + વ્યાજ
- b) નિશ્ચિત તારીખોએ વ્યાજ નીચેની જામીનગીરીઓ પર જ મળે છે. 1
- (A) સરકારી જામીનગીરીઓ પર (B) કંપનીઓના પ્રેક્ટરન્સ શેર પર
(C) કંપનીઓના ઇક્વિટી શેર પર (D) વિદેશી કંપનીઓના શેર પર
- c) શુદ્ધ એકનોંધી પદ્ધતિમાં..... 1
- (A) ખરીદનોંધ અને વેચાણનોંધ રખાય (B) ફક્ત રોકડમેળ જ રખાય
(C) બધી જ પેટાનોંધ રખાય (D) ફક્ત પસંદગીની પેટાનોંધ રખાય
- d) આખર સ્ટોક કે ઉધાર ખરીદી કે ઉધાર વેચાણ શોધવા ક્યું ખાતું બનાવાય છે ? 1
- (A) માલ-સ્ટોક કે વેપાર ખાતું (B) નફા નુકસાન ખાતું
(C) લેણી હૂંડી ખાતું (D) દેવી હૂંડી ખાતું
- e) એકનોંધી હિસાબી પદ્ધતિ અનુસાર નફો શોધવા માટે બનાવાય છે. 1
- (A) કાચું વેપાર ખાતું (B) નફા-નુકશાન ખાતું
(C) ઊપજ- ખર્ચ ખાતું (D) દ્વિનોંધીમાં રૂપાંતર કરવામા આવે છે.
- f) નીચેના પૈકી કયા ધંધાને “ સેવા પડતર પદ્ધતિ” લાગુ પડતી નથી ? 1
- (A) વાહનવ્યવહાર કંપની (B) હોટેલ
(C) ઓઈલ રીફાઈનરી (D) હોસ્પિટલ

- g) ફેરબદલી કિંમત પર 25% નફો ચઢાવીને માલ બીજી પ્રક્રિયામા મોકલવો એટલે- 1
 (A) પડતર પર 20% (B) પડતર પર 25%
 (C) પડતર પર 331/3% (D) પડતર પર 40%
- h) સ્ટોકમાં સમાયેલ વસૂલ નહિ થયેલો નફો અને માલની ફેરબદલી કિંમત શોધવા માટે, પ્રક્રિયાનાં ખાતાં તૈયાર કરતી વખતે 'ત્રણ ખાનાવાળા' પ્રક્રિયાનાં ખાતાં બનાવાય છે. 1
 (A)ખરૂ (B)ખોટું (C)અધૂરું (D)કંઈ ન કહી શકાય
- i) નીચેનામાથી કઈ બાબતનો સમાવેશ સેવા પડતરમાં થશે નહી 1
 (A)હોસ્પિટલ (B) હોટેલ (C) થિયેટર (D) પ્રકાશન સેવા
- j) પહેલી પ્રક્રિયાની પડતર રૂ ૨૦,૦૦૦ છે. જો ફેરબદલી કિંમત પર ૨૦% નફો ગણવાનો હોય તો નફાની રકમ જણાવો. 1
 (A)2000 (B)6250 (C)5000 (D)8000
- k) યંત્રોની શરૂની બાકી કરતા આખર બાકી ઓછી હોય તો તેનો અર્થ શું થાય? 1
 (A)વેચાણ (B)ખરીદી (C)ઉચાપત (D)ચોરી
- l) રોકાણના હિસાબો - 1
 (A) ફક્ત દલાલો જ રાખે છે. (B) ફક્ત કંપનીઓ રાખે છે.
 (C) રોકાણકાર કોઈપણ વ્યક્તિ રાખે છે. (D) શેર બજાર સત્તાવાળાઓ રાખે છે.
- m) જ્યારે પડતર કરતા ફેરબદલી કિંમત પર બમણી હોય ત્યારે નફાની ટકાવારી - 1
 (A) પડતરના 50% (B) ફેરબદલી કિંમતના 100%
 (C) પડતરના 100% (D) આમાથી એકપણ નહી
- n) હોસ્પિટલ સેવા પડતરનું એકમ- 1
 (A) પથારી દિવસ (B) રૂમ દિવસ (C) પેસેન્જર દિવસ (D) દર્દી દિવસ

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

Q-2

(14)

નીચેની માહિતી પરથી શ્રી ગણેશના ચોપડે 12% ની ભારત સરકારની લોનનું ખાતું તૈયાર કરો.

- (1) તા. 1-4-2017ના રોજની શરૂઆતની બાકી : રૂ
 લોનની દાર્શનિક કિંમત 1,00,000
 લોનની પડતર કિંમત 1,05,000
 ચઢેલું વ્યાજ 3,000
- (2) વ્યાજ ચૂકવવની તારીખ : 31મી ડિસેમ્બર અને 30મી જૂન
- (3) વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત	ભાવ	વિશેષ નોંધ
1-5-17	25,000	96	વ્યાજ સહિત ખરીદી
1-6-17	10,000	98	વ્યાજ બાદ ખરીદી
1-8-17	40,000	103	વ્યાજ સહિત વેચાણ
1-3-18	55,000	104	વ્યાજ બાદ વેચાણ

રોકાણોની છેવટની બાકીનું મૂલ્યાંકન “ફિફો” (FIFO) પદ્ધતિ મુજબ કરવાનું છે.

Q-3 Attempt all questions (14)

A હિસાબી ધોરણ -૧૩ રોકાણોની હિસાબી માવજતનો પરિચય સમજાવો. 7

B એકનોંધી પદ્ધતિની મર્યાદા લખો. 7

Q-4 (14)

શ્રી મનન શાહ પોતાના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો પરથી ૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૮ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું તેમનું નફા-નુકશાન ખાતું અને તે તારીખનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(૧) તા. ૧-૪-૨૦૧૭ના રોજની તેમની બાકીઓ નીચે મુજબ હતી.

લેણદારો	5,500	ફર્નિચર	900
દેવાદારો	7,000	સ્ટોક	4,500
લેણીહુંડી	1,700	રોકડસિલક	1,200
દેવીહુંડી	800		

(૨) વર્ષ દરમિયાનના તેમના વ્યવહારો નીચે મુજબ હતા:

દેવીહુંડીના ચૂકવ્યા	3,000	લેણીહુંડીના રોકડા આપ્યા	3,000
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	36,000	લેણદારોને ચૂકવ્યા	24,000
વટાવ આપ્યો	1,500	વટાવ મળ્યો	600
પરચૂરણ ખર્ચ	8,800	ઘાલખાધ	500
ફર્નિચરની ખરીદી(૧-૧૦-૨૦૧૭)	600	ખરીદ-પરત	400
ઉપાડ	2,000	વેચાણ-પરત	800

(૩) તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજની તેમની બાકીઓ નીચે પ્રમાણે હતી:

દેવાદારો	9,000	દેવીહુંડી	2,900
લેણદારો	3,600	રોકડસિલક	1,800
લેણીહુંડી	1,400	આખરસિલક	6,000

(૪) હવાલા

મૂડી પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે વ્યાજ ગણો. (૨) દેવાદારો પર ઘાલખાધ અનામત ૫% રાખો. (૩) ફર્નિચર પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે ધસારો ગણો.

Q-5 Attempt all questions (14)

A તફાવત આપો: એકનોંધી પદ્ધતિ અને દ્વિનોંધી પદ્ધતિ 7

- B** સેવા પડતર પધ્ધતિમાં વિવિધ સેવાઓ સમજાવો. 7
- Q-6** **Attempt all questions** (14)
- A** ડો. મીત પાલીતાણામાં “સાંઈ હોસ્પિટલ” ચલાવે છે. તેમણે વાર્ષિક રૂ 3,00,000 ના ભાડાથી હોસ્પિટલ રાખેલ છે. 10

હોસ્પિટલમાં 30 પથારીની અને પ્રસંગોપાત વધારાની 5(પાંચ) પથારીની સગવડ છે.

મકાનનો નિભાવ અને મરામત ખર્ચ તેમણે ભોગવવાનો છે.

હોસ્પિટલના કાયમી સ્ટાફના ખર્ચા નીચે મુજબ છે.

2 સુપરવાઇઝર	દરેકનો માસિક પગાર	રૂ 5,000
4 નર્સ	દરેકનો માસિક પગાર	રૂ 6,000
2 વોર્ડબોય	દરેકનો માસિક પગાર	રૂ 4,000
2 ડોક્ટર	દરેકનો માસિક પગાર	રૂ 15,000

હોસ્પિટલ સારવાર માટે 365 દિવસ ખુલ્લી રહે છે. તા. 31-3-2008 ના રોજ પૂરા થતા હિસાબી વર્ષ દરમિયાન દર્દીની પથારીનો વપરાશ નીચે મુજબ હતો:

દર્દીની પથારી	15	20	25	30	35
દિવસો	40	80	100	45	100

અન્ય ખર્ચ નીચે મુજબ છે :

નિભાવ અને મરામત ખર્ચ	40,000	ઘોલાઇ અંગેનો ખર્ચ	35,000
દર્દીઓને ખોરાક ભોજન ખર્ચ	40,000	દવા અંગેનો ખર્ચ	24,000
એક્સ રે અને ઓક્સિજન ખર્ચ	16,000	સામાન્ય વહીવટી ખર્ચ	50,000
દર્દીઓને સેવા અંગે ખર્ચ	30,000	વિઝિટિંગ ડોક્ટરની ફી	1,30,000

પડતર પર 20% નફો મળે તે માટે દર્દીની પથારી દિવસદીઠ ભાડું નક્કી કરવાનું છે સેવા પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

- B** એક હોટલની નીચેની માહિતી પરથી તેના રૂમ દિવસોની ગણતરી કરો. 4
- રૂમની સંખ્યા 200 રોકાણની ટકાવારી ૮૦%
- મહિનાના દિવસો 30 વર્ષના કામકાજના દિવસો ૧૨

- Q-7** **Attempt all questions** (14)
- A** એક વસ્તુ તૈયાર કરતા પહેલા ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. કિંજલ લિ. ના ચોપડામાંથી નીચે મુજબ માહિતી મળે છે: 10

વિગત	પ્રક્રિયા - ૧	પ્રક્રિયા - ૨	પ્રક્રિયા - ૩
માલસામાન	૪,૦૦,૦૦૦	૬,૦૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦
મજૂરી	૬,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦
આખર સ્ટોક	૨,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦	૬,૦૦,૦૦૦

તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક રૂ ૪,૦૦,૦૦૦ હતો. દરેક પ્રક્રિયાની પડતરને

બીજી પ્રક્રિયા ખાતે ફેરબદલી કિંમત પર ૨૦% નફો ચઢાવીને મોકલવામાં આવે છે. ત્રીજી પ્રક્રિયાની પડતર પણ તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે તે જ રીતે લઈ જવામાં આવે છે.

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે.

તૈયાર માલનો સ્ટોક રૂ ૩૬,૦૦,૦૦૦માં વેચવામાં આવેલ છે.

તૈયાર કરો: (૧) દરેક પ્રક્રિયાનાં ખાતાં

(૨) તૈયાર માલના સ્ટોકનું ખાતું

- B** દેવાદારની શરૂની બાકી રૂ ૬૦,૦૦૦, ઉધાર વેચાણ રૂ ૪,૦૦,૦૦૦, આપેલ વટાવ ૪
રૂ. ૧,૦૦૦, ધાલખાધ રૂ ૨,૦૦૦, વેચાણ પરત રૂ. ૪,૦૦૦ અને દેવાદારની આખર
બાકી રૂ. ૧,૫૩,૦૦૦. દેવાદારના ખાતામાં ખૂટતી રકમ શું હશે ? **4**
- Q-8** **Attempt all questions** **(14)**
- A** ટ્રેકનોંધ : આંતરપ્રક્રિયા નફો **7**
- B** એકનોંધી પધ્ધતિમાં નફો શોધવાની રીત સમજાવો. **7**

